

දියවැඩියාවට සුව දෙන ගම්මාලු

“ආරෝග්‍ය පරමා ලුණ” යන බුදු විද්‍යාත්‍ය අනුව තිරෝගිකම පරම ලුහායයි. හුදෙක් මුදල්ම පරම ලුහා ලෙස සළකන ඇද සමාජයේ තිරෝගි බව ගැන සිතිමත් උග්‍රහවය. පිටිත අධිකිය ගෙහෙත් සේත්තකට පවරා කටයුතු කරන ඇද සමාජය තුළ පවතින රෝග අනුරූප දියවැඩියාව ශෙවත් මධුලේහය ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගති.

ලංකාවේ විශේෂයෙන් පහත රට වියලු කළුපයෙන් මධ්‍යම දැස්තින භාරතයෙන් වැඩිග ගම්මාලු වාෂපය දියවැඩියා රෝගයට මාගැහි මාෂධියකි.

මෙය හාරතයේ “නීරක” “පිතසාර” “පිතගාල” තැකැශාත් “විජයසාර” යන තම් වලින් හඳුන්වේ. හාරතයේ “නීරක” නාමයෙන් “අසන” තැමති වාෂපයක් හැඳුන්වන බැවින් ප්‍රමුඛ ගුන්ප්‍රවල මෙම අසන හා ගම්මාලු වාෂප මතගේද සහිත බව දක්වා ඇත. ගම්මාලු වාෂපය ඉංග්‍රීසියෙන් Gum Kino තමින් හඳුන්වෙන අතර මෙම ගාකයෙන් ලබා ගන්නා වූ “ඇම්” වනි වූ තිස්සාරකය තිසා සිංහලන් එය “ඇම්බුම්” යනුවෙන්ද හැඳුන්වයි. එය Leguminosae කළයට අයත් වන අතර උද්ඒෂිද විද්‍යාත්මකව Pterocarpus Marsapium තමින් හැඳුන්වයි.

ආපුරුෂේද වෙළු ගාස්තුයට අනුව මෙය ලැකු රුසුක යන ගුණයන්ගේ යුත්ත වන අතර රසය කසට රසයි. විජාකයෙන් කටු විජාකයි. විරෝගයෙන් ශිතයි. දෘමුලර්ඩ්‍යායෙන් යෙදෙන මාෂධියක් වන අසන සදහා ප්‍රතිතියියක් ලෙස ගම්මාලු අරඹුව හාවිනා වේ.

මෙය පුරුෂේද අනුපතනර විනිදි ගිය කහ

ජාටි හුරු අරඹුව පොත්තක් සහිත කාෂ්පීය වාෂපයකි. සමාන්තර පතු වින්‍යාසයක් ඇත් එක පත්‍රයක් 7.5 - 10 cm පමණ දිගයි. තරමක් සනකම් පත්‍රයකි. සිලුග්ධිරාකාර හඳුනිය. පතු අගුය බණ්ඩිකා දෙකකට බෙදී ඇත.

ඡ්ලි සිට සැප්තැලිර් දක්වා වූ කාලය ප්‍රම්ප ගට ගන්නා කාලයයි. ප්‍රම්ප මරරයක් ලෙස හට ගන්නා අතර මල් කහ පැහැතිය. පෙත් පහකි.

එළය 2.5 cm පමණ විෂ්කම්භයන් යුත්ත රුම් එකකිග ඉහළට තුඩා ගොටුක් ලෙස වතු වූ ඇත් මධ්‍යයේ බිරුයක් සහිත මෙම එළය පියාපතක ආකාරයක් ගති. බිජ තුඩා වාත්තාකාර එවායි. එම බිජ මගින් වර්ධක ප්‍රභාරණය සිදු වෙයි.

මෙහි රසයතික සංස්කීර්ණ ලෙස මැලියම් වල 70- 80 % පමණ Kino Janic Acid හා Pyrocatachin අඩිඟ වේ ලියෙහි Kino Red හා Alkaloid අඩිඟ වේ.

පොතු අරඹු මැලියම් මෙහි ප්‍රයෝගීන අඟ ලෙස ගොඳා ගැනෙයි. අරඹුව ගාග තිර්මාන ගිල්පයෙන් ශෙවල් තැනීමට විශේෂයෙන් කැවියම් කළුවට ගොඳා ගතියි. ප්‍රධාන වශයෙන් මාෂධිය විරින්‍යකම්න් යුත්ත මැලියම් ශෙවත් තිර්යාසය දියවැඩියා රෝගයට ගොඳා ගතියි.

ප්‍රධාන වශයෙන් මාෂධිය විරින්‍යකම්න් යුත්ත මැලියම් ශෙවත් තිර්යාසය දියවැඩියා රෝගයට ගොඳා ගතියි. එම තිර්යාසය කර පාරි හුරු රතු පාරිකින් යුත්ත ලෙසිග තිර්යාසයෙන් බින්දු 2-3 ක උද්‍යාත පාතය කිරීමෙන් මධුලේහ රෝගීන්ගේ රුධිරයේ සිති සාන්නාය අඩු වෙයිග ගම්මාලු හරයෙන් කඩා ගත් කෝප්පයක රාත්‍රියට සිසිල් දිය බහා තබා උද්‍යාර බිමද මධුලේහ රෝගීන්ට හිතයි. තැකැශාත් අරඹු කැබුල්ලක් සිසිල් දිය බදානක බහා

තබා උදුකන බිමටද පුලුවත්. එවිට එම රුහු තේ කසට වර්ණයක් ගතියි. එමෙන්ම මෙහි පොතු වියලා තුවු කොට වූරුණ වගයෙන්ද තම්බා ක්වාර වගයෙන්ද පාවිචිචි කළ හැක.

තටද මෙහි අඩංගු Kino යන රුහුයෙහි සංසටහය පාවතයටත් එම සංසටහය අඩංගු එන්නතක් ගෙවීන පුදර රෝගයේන් යොඳු ගතියි. මෙහි පොතුවල වූරුණය කාලීන තුවාල සදහා බාහිර ආලේපයක් ලෙස යොඳු ගැනේ. ගම්මාලු තිර්යාසය දත් කක්කුවීවලදී යොඳු ගැනේයි.

FIG. 221. *Pterospermum macrocarpon*. A, branch with leaves and panicle of flowers. B, flower.

ස්වභාදහැම් මැණියන්ගේ අගතා තිර්මාණයක් වන ලෙවානි වාස්‍යයන් රික ගැනීම අභයතු වෙතා යුතුකළමකි.

විමර්ශන :- ආයුර්වේද මාෂධ සංග්‍රහය
Medicinal Plants
(D.M.P. Jayaweera)
අඡ්‍රාංග සංග්‍රහය
පුළුල සාහිත්‍ය පුතු ස්ථානය

වෙළු ඩිං. ආර්. ප්‍රිති පුරුණත්,
ගම්පහ විශ්ව මාර්ටිචි ආයුර්වේද
විද්‍යා යනය,
කළුණිය විශ්ව විද්‍යා ලය,
යක්කල.

තෙත් බේම්

තෙත් බේම් විනාශ විම් මිනිසායේ සිදු විත බෙජුවී

- අතවසර ගොඩ කිරීම් හා අතවසර ඉදිකිරීම්,

උදා :- හෝට්ල්, තිවාස, සංචාරක තික්නත

- අවිධිමත් කසල කළමනාකරණය,
උදා :- අපදුවන බහුර කිරීමෙන්,

- ගාහස්‍ර අපදුවන බහුර කිරීමෙන්,

- කාර්මික අපදුවන බහුර කිරීමෙන්

- තෙත් බේම් විනාශ කිරීම,

- පරිසරය දුජනයට ලක් වීම,

උදා :- අවිධිමත් පළුළුවෙකි තාගක භාවිතය, ගාහස්‍ර අපදුවන බහුර කිරීමෙන්,

- කාර්මික අපදුවන බහුර කිරීමෙන්

- ඉස්සන් වශා කිරීමෙන්,

තෙත් බේම් පුරුණීම් සදහා ඕනෑම සහාය අවශ්‍යයි

එසදහා,

- කාමිනායක භාවිතය අවම කිරීම හා තියමිත ප්‍රමිතින්ට අනුව කාමිනායක වර්ග භාවිතා කිරීමට පුරුණු වීම,

- ගාහස්‍ර / කාර්මික අපදුවන තෙත් බිම්වලට බහුර නොකිරීම,

- තිවාස, තර්මාත්තගාලා, සංචාරක තික්නත තෙත් බේම්වල බහුර නොකිරීම,

- තෙත් බේම්වල සතුන් දඩු වියෙන් තිරීමෙන් වැළැකීම,

- බිජිනමයේ දමා මසුන් මැරීමෙන් වැළැකීම,

- ගබාල් කැලීම සදහා තෙත් බේම් භාවිතා නොකිරීම,

- තෙත් බේම්හි අකි පාරිසරික අගය සහ මිනිසාට එකින් ඉටුවන සේවාව හැඳුනා ගැනීම.

(මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අන් පත්‍රිකාවක් අයුරිනි)